

El salari de referència Metropolità de Barcelona 2021

Febrer 2022

Treball elaborat:

Equips tècnics de Daleph i KSNET

Elaboració:

María Sánchez Vidal, Aida Martínez Tinaut, Emma Rué Cabré

Col·laboradors:

Rosa Sanchis-Guarner Herrero

INDEX

0	INTRODUCCIÓ.....	1
1	RESUM METODOLÒGIC.....	2
2	RESULTATS	5
3	COMPARACIÓ DEL SRM AMB LES DOTACIONS DE L'INGRÉS MÍNIM VITAL (IMV)	12
4	CONCLUSIONS	17
	ANNEX	18

0 INTRODUCCIÓ

Aquest informe presenta l'actualització del Salari de Referència Metropolità (SRM) per l'any 2021. **El salari de referència**, també conegut com a “salari de vida”, és un indicador que **estableix el llindar d'ingressos a partir del qual una persona treballadora i la seva família poden viure dignament**. Aquesta mesura, àmpliament difosa al món anglosaxó, va sorgir com a resposta al col·lectiu de persones que, tenint feina, no guanyen prou per mantenir el seu nucli familiar. Són les comunament anomenades com a “treballadors i treballadores pobres”.

Des de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) es va promoure el disseny d'una metodologia per al càlcul d'aquest indicador l'any 2016, essent la primera aproximació a aquest concepte en el conjunt d'Espanya. Des de llavors, el SRM ha estat actualitzat anualment amb l'objectiu de fer visible les variacions dels preus dels béns i serveis que componen la cistella de necessitats bàsiques, reflectint així com afecta l'evolució de l'economia en els costos de vida de la població de l'àrea metropolitana de Barcelona.

En la present edició del SRM (que suposa el sisè any de càlcul de l'indicador) es presenta, **una anàlisi comparant les quanties atorgades en l'Ingrés Mínim Vital (IMV) amb el SRM, indicant tendències segons partides incloses així com el càlcul del cost de la criança al 2021**.

L'informe s'estructura en cinc parts. La primera descriu, resumidament, la metodologia emprada. La segona, presenta els principals resultats obtinguts en l'actualització del salari de referència per l'any 2021. El tercer apartat inclou l'anàlisi comparada de les quanties de l'IMV amb el SRM. La quarta part presenta les conclusions. Per últim, a l'Annex es poden trobar les taules completes amb els resultats del Salari de Referència de l'any 2021.

1 RESUM METODOLÒGIC

Aquest apartat resumeix la metodologia utilitzada en l'informe de 2016 per al càlcul del salari de referència metropolità (SRM), així com els canvis adoptats sobre la mateixa en les actualitzacions successives (anys 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021). Per a una descripció exhaustiva de la metodologia, es recomana consultar l'informe de 2016¹, així com els de les actualitzacions prèviament anomenades. **La metodologia de càlcul utilitzada en aquest projecte s'anomena Càlcul de les Necessitats Vitals Bàsiques** (Basic Living Costs Approach), i es basa en l'adaptació de la metodologia emprada per l'Àrea Metropolitana de Londres (Greater London) i la desenvolupada per investigadors del Massachusetts Institute of Technology (MIT).

Aquest càlcul **consisteix en l'elaboració d'un pressupost de necessitats bàsiques per a diferents tipus de llars que els permeti tenir una vida digna i quantificar-ho monetàriament**. Cal, per tant, definir unes cistelles de béns i serveis així com unes quantitats mínimes de consum que permetin cobrir les necessitats bàsiques de diferents tipus de llars. Un cop definides les quantitats bàsiques de cada bé (o servei) es multipliquen pel seu preu. Depenent del nombre de persones actives a la llar, aquest pressupost es converteix en un salari per persona anomenat salari de referència.

Per a la realització d'aquests càlculs, s'han considerat 9 cistelles de béns i serveis en el càlcul del SRM: aliments i begudes, neteja i higiene personal, cost de l'habitatge, despeses corrents de l'habitatge, transport, despeses personals i oci, roba i complements, educació i despeses extraordinàries. Un cop definides les cistelles, es calcula la despesa en les mateixes per a 8 tipus de llars: persona sola, persona sola amb fills o filles dependents, llars de dos adults que no són parella, parella sense fills o filles dependents, parella amb un/a fill/a dependent, parella amb dos o més fills o filles dependents, llars de tres adults sense fills o filles i llars de tres adults amb fills o filles dependents.

La font de dades principal per a aquest estudi és l'Enquesta de Pressupostos Familiars (EPF), elaborada per l'Institut Nacional d'Estadística, que es complementa amb altres fonts de dades per al càlcul de preus i quantitats dels béns i serveis consumits. L'EPF és representativa a nivell estatal i autonòmic i proporciona informació detallada de les despeses familiars per a una diversitat de béns i serveis i tipologies de famílies.

Cal tenir en compte que l'EPF proporciona informació sobre la despesa revelada i, per tant, la informació que s'obté és la despesa mitjana real i no la despesa en necessitats bàsiques. No obstant això, l'EPF és útil com a referència de consum de les llars i per calcular les despeses mitjanes en alguns béns i serveis un cop es restringeix la mostra utilitzada per calcular aquestes despeses a una mostra representativa de consum bàsic. Per a altres béns, però, els preus i les

---

¹ https://docs.amb.cat/alfresco/api/-default-/public/alfresco/versions/1/nodes/88461d2f-4127-45fe-86a0-d76753d27acf/content/Salari_referencia_metropolita+al+2017+SDR.pdf?attachment=false&mimeType=application/pdf&sizeInBytes=440133

quantitats consumides són calculats amb bases de dades externes, en funció de quin sigui cadascun d'aquests béns.

D'acord amb la tipologia de dades i les definicions de famílies, s'ha definit una metodologia adaptada a les necessitats de consum de l'àmbit metropolità de Barcelona que consisteix en els següents passos:

Taula 1. Descripció de la metodologia per l'elaboració del càlcul del SDR	
Metodologia per passos	Descripció
1. Definició dels tipus de llar	Definició de 8 grans grups de tipus de llar per a calcular el SDR per a cada un d'ells: persona sola, persona sola amb fills o filles dependents, llars de dos adults que no són parella, parella sense fills o filles dependents, parella amb un/a fill/a dependent, parella amb dos o més fills o filles dependents, llars de tres adults sense fills o filles i llars de tres adults amb fills o filles dependents.
2. Definició dels tipus de municipis	Definició de 6 tipologies de municipis dins de l'AMB: capital de província, de més de 100.000 habitants, de 50.000 a 100.000 habitants, de 20.000 a 50.000 habitants, de 10.000 a 20.000 habitants i de menys de 10.000 habitants.
3. Selecció de la mostra rellevant	Restricció de l'EPF a les dades catalanes, ajustament de la mostra en base al grau de ruralitat dels municipis i creació d'una mostra inicial de llars que es consideren informatives sobre els patrons de consum de les famílies catalanes (per a alguns béns com habitatge o educació encara es restringeix més).
4. Homogeneïtzació de la mostra	Eliminació de llars amb característiques específiques basades en l'activitat del sustentador principal de la llar, l'edat i la font d'ingressos principals de la llar (el criteri bàsic és que el sustentador principal treballi).
5. Definició de les cistelles de consum bàsiques	Definició de les cistelles bàsiques de consum per les quals es calcularà el cost. Aquestes són: aliments i begudes, neteja i higiene personal, cost de l'habitatge, despeses corrents de l'habitatge, transport, despeses personals i oci, roba i complements, educació i despeses extraordinàries.
6. Selecció dels béns i serveis de la cistella bàsica	Selecció dels preus i quantitats que seran diferents per a cada cistella. Els preus i quantitats escollides com a bàsiques de cada bé s'obtenen, generalment, de diverses fonts objectives i externes (no de l'EPF).
7. Càlcul del pressupost de necessitats bàsiques	Per a cada tipus de llar, càlcul de la suma ponderada de les despeses de la cistella bàsica per tipus de municipi i tipus de llar, depenent del la mida dels mateixos en la distribució de l'AMB.
8. Càlcul del SDR	Per cada tipus de llar, es divideix el pressupost de necessitats bàsiques pel nombre d'adults d'una llar.

Tal com s'ha descrit amb anterioritat, la principal font de dades és l'Enquesta de Pressupostos Familiars (EPF). El present informe utilitza les dades de l'EPF2020, l'última versió disponible de l'actualització anualment duta a terme per l'Institut Nacional d'Estadística (INE). La informació relativa als preus dels béns i serveis analitzats, com correspon a la metodologia emprada, corresponen a l'any 2021.

A més d'aquesta modificació, cal recalcar que **els preus dels béns i serveis de cadascuna de les sub-cistelles estudiades que s'obtenen a través de dades externes a la EPF, han estat actualitzats pel 2021** utilitzant les mateixes fonts de dades que en l'informe anterior. La Taula 2 resumeix les fonts de dades principals per al càlcul de cadascuna d'aquestes sub-cistelles:

Taula 2. Fonts de dades de les sub-cistelles

Béns de la cistella	Fonts principals de dades (preus i quantitats)
Aliments i begudes	Preus extrets d'una cadena de supermercats de referència segons la OCU ² i quantitats d'una dieta equilibrada segons la "Sociedad Española de Nutrición Comunitaria".
Neteja i higiene personal	Preus extrets de de la mateixa cadena de supermercats que a la cistella d'aliments i begudes i quantitats definides ad-hoc però assumides raonables.
Cost de l'habitatge (lloguers reals i imputats)	Preus revelats de l'EPF per a una mostra representativa d'habitatges amb una mida necessària per acomodar el nombre de membres. Preus posteriorment ajustats per un índex de diferència amb l'AMB (per mida de municipi) calculat amb les dades de el Sistema d'Indicadors Metropolitans. Cal remarcar que el cost del lloguer real de l'habitatge representa el cost de tots els contractes de lloguer existents a l'any 2019, els quals inclouen tant els contractes de renda antiga com els nous contractes de lloguer, mostrant així una mitjana més baixa que la observada en el mercat del lloguer actual.
Despeses de la llar	Despesa mitjana mensual per llar de l'EPF per a una mostra representativa d'habitatges amb una mida necessària per acomodar el nombre de membres ³ . Pel cost de la factura d'internet i trucades: mitjana de preus de les tres principals companyies telefòniques de l'Estat amb un contracte assumit bàsic.
Transport	Preus dels bitllets integrats de TMB per a la zona 1.
Despeses personals i oci	Pel preu dels restaurants i cinema: mitjana de preus de tres webs de referència en oci i quantitats ad-hoc assumides raonables ⁴ . Pel cost de la factura del mòbil: mitjana de preus d'un contracte bàsic de les tres principals companyies telefòniques.
Roba i complements	Mitjana de preus de les tres principals marques de roba assequible no especialitzades en peces ni sexes concrets. Quantitats ad-hoc assumides raonables.
Educació	Preu públic de les escoles bressol de l'Ajuntament de Barcelona, ajustat per municipi segons una ràtio de diferències amb Barcelona extret de l'EPF i només imputat per a famílies que tenen nens de 0 a 3 anys. El preu del menjador escolar correspon al preu públic regulat per la Generalitat de Catalunya pel curs 2018/19. El preu de la matrícula universitària correspon al preu per crèdit regulat per la Generalitat de Catalunya pel curs 2018/19 a un grau de 60 crèdits de mitjana.
Despeses extraordinàries	Quantitat proporcional de la despeses ordinàries basada en la proporció real observada a l'EPF

² <https://www.ocu.org/consumo-familia/supermercados/informe/cadenas-mas-baratas>

³ Es considera que una llar necessita una cuina, una sala-menjador, un lavabo, un dormitori per membre de la llar – tenint en compte que les parelles comparteixen dormitori – i una habitació extra (oficina, traster, etc.).

⁴ S'assumeix que les llars assisteixen al cinema/teatre un cop al mes en família, i fan àpats en restaurants dos cops al mes en el cas dels adults. i un cop en el cas dels nens.

2 RESULTATS

En aquesta secció es presenten els resultats des de dues perspectives. En primer lloc, es presenta quin és el pressupost de necessitats bàsiques que permet tenir una vida digna a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Tal i com s'ha exposat a la metodologia, el pressupost es calcula en base a la despesa que comporta obtenir un consum bàsic de béns i serveis al preu de referència, per a un conjunt de 9 cistelles de despesa: aliments i begudes, neteja i higiene personal, cost de l'habitatge, despeses corrents de l'habitatge, transport, despeses personals i oci, roba i complements, educació i despeses extraordinàries). Es mostra l'evolució del pressupost de necessitats bàsiques en el transcurs dels darrers 6 anys, i es desglossa aquest mateix pressupost pel pes que representa cada partida o cistella sobre el total, així com per tipologia de llar, i per àmbit territorial (Barcelona i resta de l'àrea metropolitana).

A continuació, es presenta el càlcul del Salari de Referència Metropolità (SRM) pel 2021. En funció del nombre de persones actives a la llar i de la pròpia composició de la llar (proporció entre persones adultes i infants), el pressupost de necessitats bàsiques s'hauria de cobrir a través d'un ingrés per persona, que és el que anomenem salari de referència. El salari es desagrega segons les diferents tipologies de llars anteriorment definides, i també es calcula de manera separada per la ciutat de Barcelona i la resta de l'AMB.

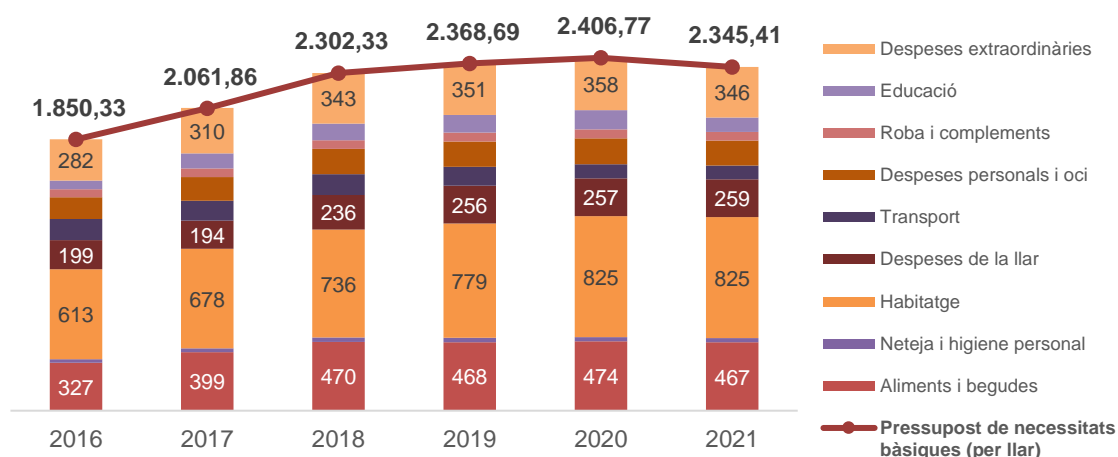
A l'hora d'interpretar les dades de pressupost i de salari de referència de l'any 2021 en relació amb el d'anys previs, és important tenir en compte la variació que s'aprecia el 2021 en la composició dels tipus de llar. En general, ha crescut el nombre de llars sense fills, que al 2021 representen un 62% del total (mentre que al 2020 representaven un 55% de totes les llars). A la ciutat de Barcelona és on s'observa un major increment en el nombre de llars formades per una persona sola, així com petites variacions a la baixa en el nombre de llars amb infants i adolescents a càrrec. En tot cas, aquestes variacions en la composició de la mostra de llars expliquen gran part de les variacions observades en el pressupost de necessitats bàsiques i en el salari de referència que es presenten en aquest informe de 2021, atès que segons el tipus de nucli de convivència, el pes de les diferents cistelles pot acabar comportant increments o reduccions del pressupost i el salari, que queden al marge de diferències en el preu d'adquisició dels béns i serveis inclosos en les cistelles.

PRESSUPOST DE NECESSITATS BÀSIQUES

El gràfic 1 mostra quin és el pressupost de necessitats bàsiques per persona a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i quina ha estat la seva evolució al llarg dels darrers anys, en total i per partides o cistelles.

Respecte l'any 2020, s'ha reduït un 24% el pressupost en educació -obtenint un cost aproximadament igual que el de l'any 2018- segurament afectat per la reducció de llars amb fills/es respecte l'any 2020 i per la reducció també de les taxes universitàries-, en un 6% el pressupost en roba i complements, i en un 4% el transport. En canvi, el pressupost en habitatge s'ha mantingut estable i només ha augmentat el pressupost en despeses de la llar, en un 0,8%.

Gràfic 1. Evolució del Pressupost de Necessitats Bàsiques - Total AMB 2016-2021

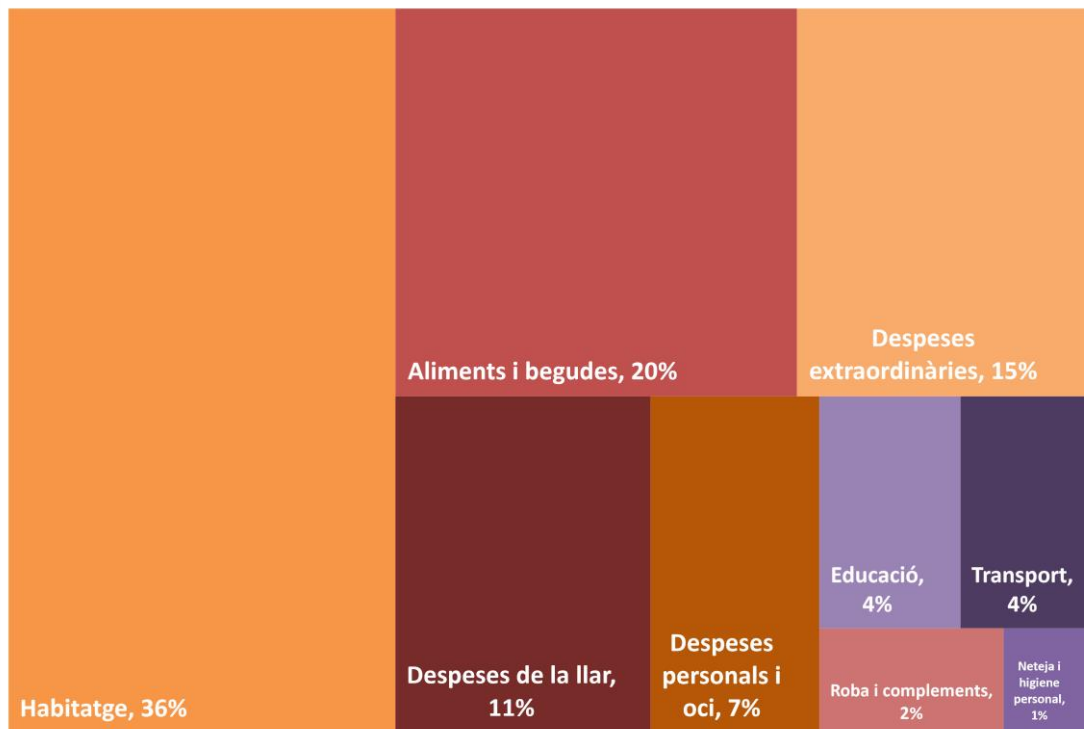

Si s'analiza la composició del pressupost de necessitats bàsiques per cistelles (gràfic 2), s'observa com les despeses d'habitatge suposen un 36% del total del pressupost de necessitats bàsiques pel conjunt de l'àrea metropolitana -l'any 2020 era un 34%-.

El total de despeses associades a la llar puja fins el 46% si s'afegeixen els subministraments (aigua, llum, gas i telèfon). Els diferents subministraments mostren comportaments dispars: mentre que les despeses d'aigua i electricitat augmenten, hi ha una reducció en les de gas i telèfon, i en funció del tipus de llar, aquesta doble tendència pràcticament compensa en la despesa total de la cistella.

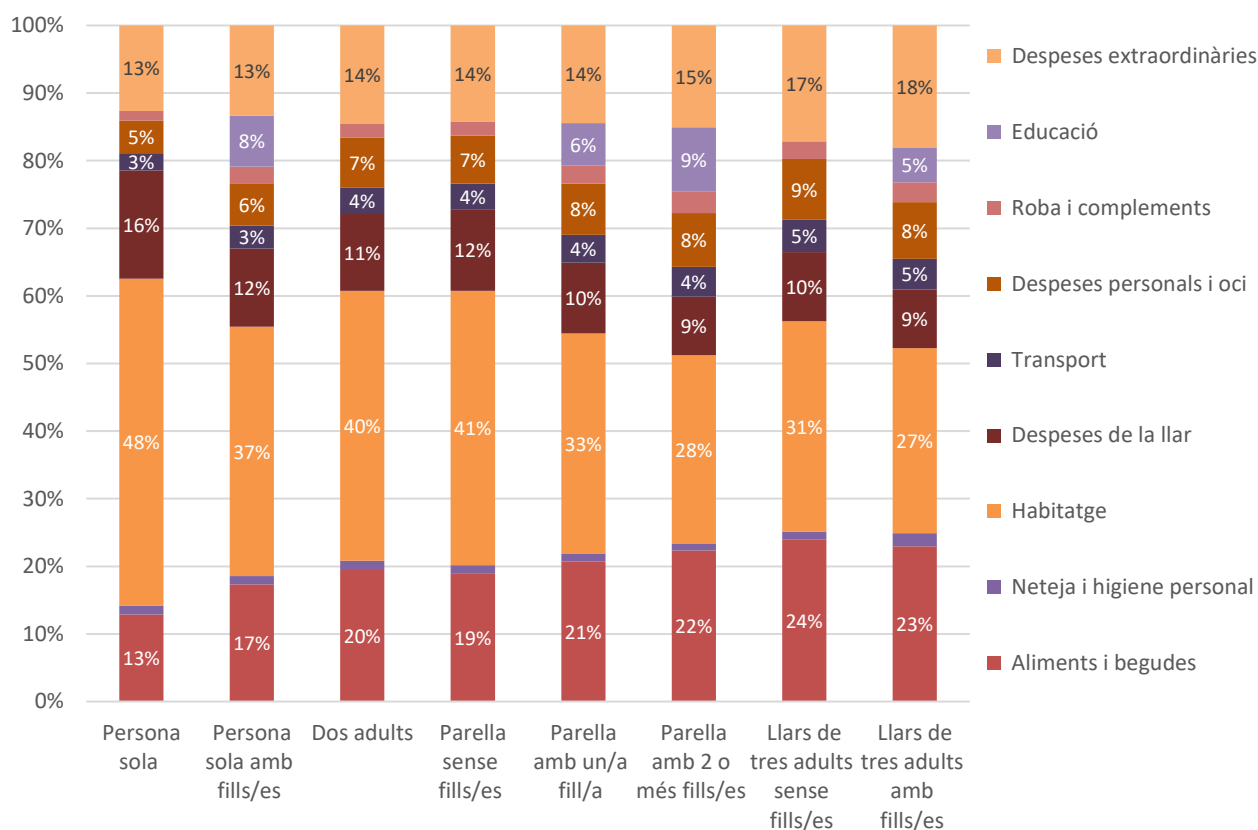
D'altra banda, la suma de la resta de partides de despeses no extraordinàries suposen un percentatge inferior (39%) a les de l'habitatge i els seus derivats.

Gràfic 2. Pes de cada partida en el pressupost de necessitats bàsiques – total AMB 2021

Si es desglossa el pressupost de necessitats bàsiques per tipologia de llar (Gràfic 4), es veu com en les llars amb una persona adulta l'habitatge representa una despesa molt elevada: el 48% del total del pressupost. Aquesta dada resulta especialment destacable quan es contraposa amb les llars amb un major nombre de persones adultes. Per exemple, en el cas d'una llar d'una parella amb dos o més fills, la despesa associada a l'habitatge és només el 28% del PNB, i el percentatge de despesa associada a l'alimentació o a les activitats d'oci és superior a les llars sense fills o filles a càrrec.

Gràfic 3. Pressupost de Necessitats Bàsiques per tipologia de llar - Total AMB 2021

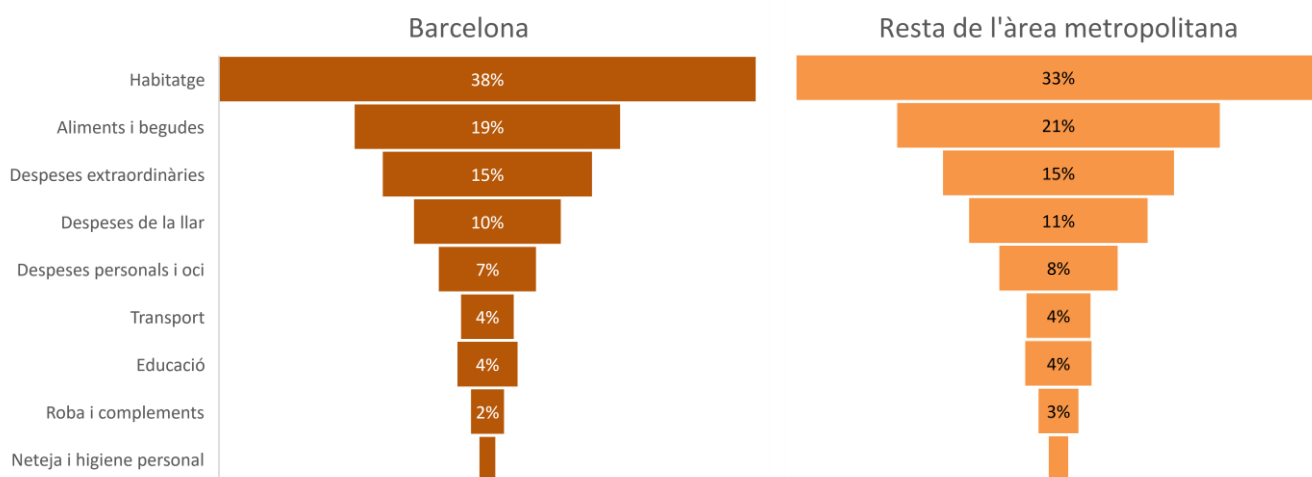
Aquesta anàlisi, doncs, denota la poca flexibilitat de l'habitatge dins l'estructura de despeses de la llar metropolitana. Es pot considerar inflexible en el sentit que presenta una quantitat fixa mínima comuna a totes les llars, i que la seva variació segons el nombre de membres a la llar incrementa en menor mesura que la resta de partides. **La quantia fixa (o mínima) de despesa en habitatge per una persona que viu sola es troba en 752€ pel conjunt de l'àrea metropolitana** segons les dades analitzades. Aquesta dada puja fins els 848€ en el cas de la ciutat de Barcelona, i és de 662€ per la resta de l'àrea metropolitana.

Tot i això, i respecte l'any 2020, el preu de l'habitatge s'ha reduït a la ciutat de Barcelona i s'ha incrementat a la resta de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Possiblement part d'aquesta tendència oposada sigui deguda a les conseqüències de la regulació del lloguer a la capital, alhora que pot també denotar les fluctuacions en la demanda i oferta d'habitatge lligades a la mobilitat residencial post-COVID. En tot cas, i malgrat que s'observen tendències diverses en quant a l'evolució del cost de l'habitatge municipi a municipi, en general, a Barcelona s'ha reduït un 1,4% entre 2020 i 2021, mentre que a la resta de trams de població ha incrementat en tots els casos: ho ha fet especialment als municipis d'entre 10 mil i 20 mil habitants (4,6% d'increment), i als d'entre 20 mil i 50 mil habitants, i menys de 10 mil habitants (increments del 2,5% i 2,3%, respectivament).

Des del punt de vista territorial, si s'analiza la diferència en el pes de les partides entre Barcelona i la resta de l'àrea metropolitana (gràfic 4) s'observa que, mentre que la majoria de partides

representen un pes similar a tota l'àrea metropolitana, **l'habitatge representa 5 punts percentuals més del pressupost de necessitats bàsiques a Barcelona que a la resta de municipis.**

Gràfic 4. Pressupost de Necessitats Bàsiques per Barcelona i per la resta de l'àrea metropolitana, 2021

SALARI DE REFERÈNCIA

A continuació, la Taula 3 presenta el SRM de 2020 desagregat per tipus de llar, així com els totals ponderats. Les taules completes amb tots els resultats del salari de referència es poden trobar a l'Annex.

Taula 3. Salari de referència per tipologia de llar (en euros)			
Tipologia de llar	Barcelona	Rest de l'AMB	Total AMB
Persona sola	1.663,42	1.450,49	1.553,83
Persona sola amb fills/es	2.348,11	2.353,80	2.220,85
Dos adults	1.105,53	959,90	1.021,27
Parella sense fills/es	1.104,67	1.029,15	1.054,78
Parella amb un/a fill/a	1.388,57	1.252,76	1.297,46
Parella amb 2 o més fills/es	1.679,54	1.500,60	1.547,25
Llars de tres adults sense fills/es	892,76	801,19	834,16
Llars de tres adults amb fills/es	1.127,38	1.120,61	1.131,25
Total ponderat	1.435,26	1.302,50	1.345,48

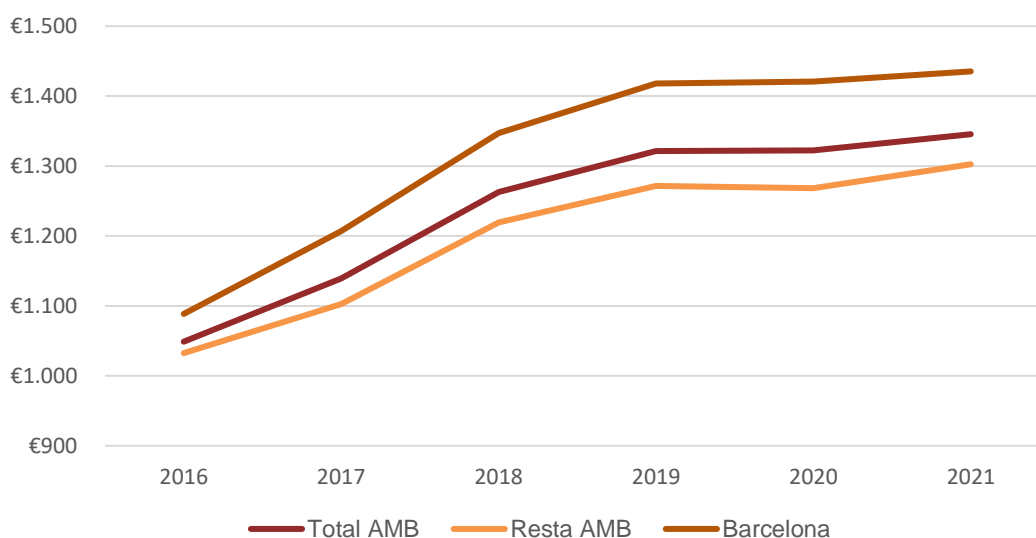
En primer lloc, es pot destacar l'alta dispersió per tipus de llar que és intrínsec de l'indicador ja que reflecteix la relació entre el salari de referència i el pressupost de necessitats bàsiques. El salari de referència metropolitana oscil·la entre els 834€ per persona en el cas d'una unitat familiar composta per tres adults sense fills/es dependents, i els 2.220€ si la família està formada per una persona adulta sola amb fills o filles a càrrec. El salari de referència ponderat per tot l'àmbit metropolitana queda establert en 1.345 € al mes.

Un segon element a destacar és que, de manera semblant als últims anys, el salari de referència metropolità es troba en un punt intermedi entre el salari de referència de la ciutat de Barcelona i el de la resta de la regió. En concret, el salari de referència de la capital és un 10% més elevat que els municipis que l'envolten, distància que ha anat incrementant al llarg dels últims tres anys i que actualment es troba en gairebé 133€ de diferència (l'any 2016 aquesta diferència era de poc més de 56€ mensuals).

Al gràfic 1 es pot veure que, tot i haver-se frenat la tendència d'increment del salari de referència a Barcelona i a l'àrea metropolitana, aquesta ha incrementat lleugerament respecte l'increment de 2020, que va ser del 0,1%. En aquest sentit, l'augment entre el 2020 i el 2021 és de l'1,7%, mentre que entre el 2017 i el 2018 l'increment que es va produir d'aquests dos indicadors superava el 8% i l'any 2019 va ser del 5%.

L'evolució del SRM per tipus de família mostra un lleu increment generalitzat a totes les tipologies de llars, a excepció de les unitats de convivència formades per una parella amb un/a fill/a i les llars amb parelles amb 2 o més fills/es. Tal i com s'ha apuntat a l'inici de l'apartat, això no és degut a canvis en els preus, sinó als canvis en la distribució de la mostra de llars, i a la reducció del nombre de llars sense fills dins d'aquesta mostra.

Gràfic 5: Evolució del salari de referència 2016 - 2021

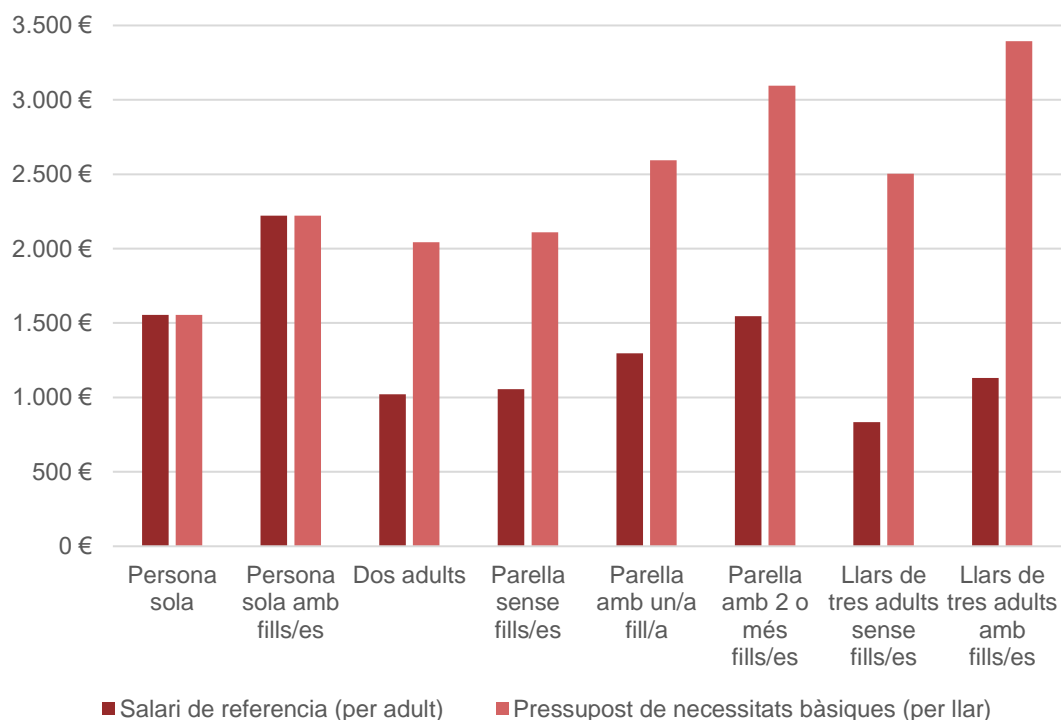

Finalment, al gràfic 6 presenta una anàlisi comparada del salari de referència metropolità i el pressupost de necessitats bàsiques segons els diferents tipus de llars, fent èmfasi en l'evolució del pes de les partides de despesa que componen la cistella de bens i serveis de cada llar.

Quan les unitats de convivència estan compostades únicament per una persona en edat de treballar, el pressupost familiar iguala el salari de referència. A mesura que incrementa el nombre de persones que viuen a la llar, ho fa també l'import del pressupost necessari per cobrir les necessitats bàsiques de la llar.

En canvi, el salari de referència disminueix a mesura que incrementa el nombre de persones en edat de treballar que es troben a la unitat de convivència. Aquesta tendència s'explica fàcilment degut a l'efecte que té la partida principal de despesa de les llars: l'habitatge.

Gràfic 6. Pressupost de Necessitats Bàsiques i Salari de Referència per tipologia de llar - Total AMB 2021

3 COMPARACIÓ DEL SRM AMB LES DOTACIONS DE L'INGRÉS MÍNIM VITAL (IMV)

En el present apartat es presenta la metodologia i l'anàlisi resultant de la comparació del SRM metropolità amb l'Ingrés Mínim Vital (IMV). L'IMV va ser aprovat en tràmit parlamentari al Congrés dels Diputats el mes de maig de 2020⁵, i comporta la instauració d'una prestació dirigida a prevenir el risc de pobresa i exclusió social. En aquest sentit, es configura com un dret subjectiu que pretén garantir un nivell mínim de renda a persones en situació de vulnerabilitat econòmica. A més de la prestació, l'IMV incorpora un complement d'ajut a la infància que pot atorgar-se a les persones beneficiàries de la prestació amb infants a càrrec.

En l'anàlisi inclosa en aquest apartat, s'ha volgut comparar el salari de referència amb les dotacions que preveu l'IMV per cada tipus de llar. Aquesta anàlisi es realitza pel conjunt d'Espanya ja que no inclou una descripció territorial.

Per entendre aquest anàlisi, cal fer uns aclariments en relació amb la dotació de l'IMV:

- ▶ La quantia de l'Ingrés Mínim Vital depèn de la composició familiar segons està definida pel Ministeri d'Inclusió: un adult, un adult i un/a menor, un adult i dos menors, dos adults, dos adults i un/a menor, dos adults i dos menors, dos adults i tres menors, tres adults, tres adults i un/a menor, tres adults i dos menors.
- ▶ El complement d'infància que s'afegeix a la quantia de l'IMV és determinat per l'edat de l'infant: infants de fins a 3 anys són 100€ mensuals, infants d'entre 3 i 6 anys són 75€ i de 6 a 18 anys són 50€ mensuals.
- ▶ Les llars reconegudes com a monoparentals són assignades amb una quantia extraordinària.

A nivell metodològic, per poder elaborar l'anàlisi, s'han realitzat els següents ajustaments:

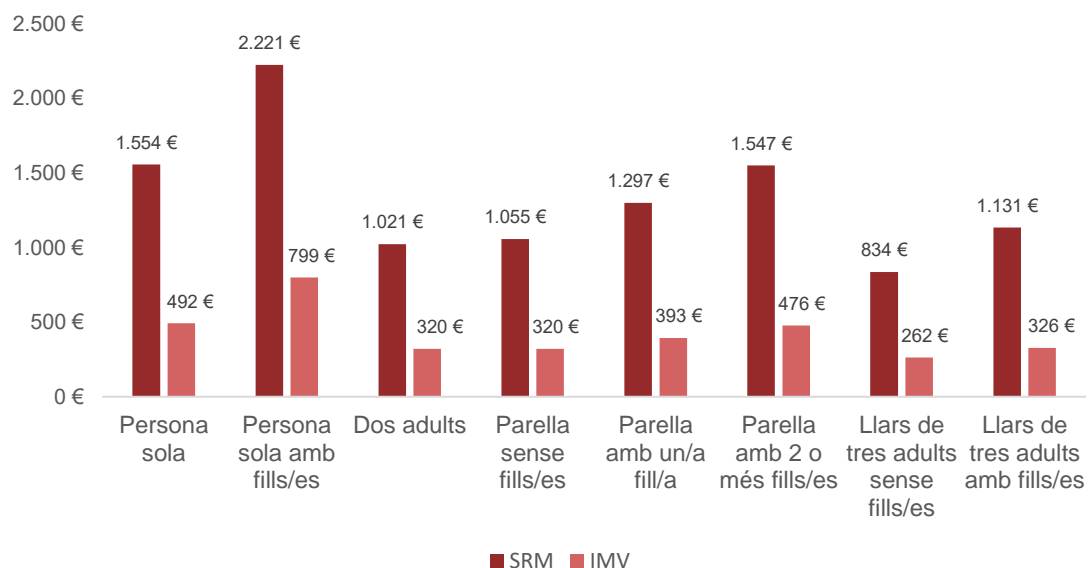
- ▶ S'ha traduït la classificació de l'IMV del Ministeri d'Inclusió per adequar-la a la classificació de les llars que es fa servir pel SRM. S'han ponderat algunes classificacions que per l'IMV estaven desglossades i pel SRM no, tenint en compte la mostra de l'Enquesta de Pressupostos Familiars que elabora l'Institut Nacional d'Estadística.
- ▶ Com que és conegut el màxim possible i mínim possible de complement d'infància, s'han establert aquestes categories per tal de poder fer comparatives.
- ▶ Donat que no és possible conèixer quines llars estan reconegudes com a monoparentals i quines no, per tal de poder fer aquesta anàlisi s'ha assumit que aquelles llars amb un adult i un o més fills a càrrec són monoparentals, a les quals se'ls ha assignat la quantia extraordinària de monoparentalitat.

---

⁵ Reial Decret-Llei 20/2020, de 29 de maig, pel qual s'estableix l'ingrés mínim vital.

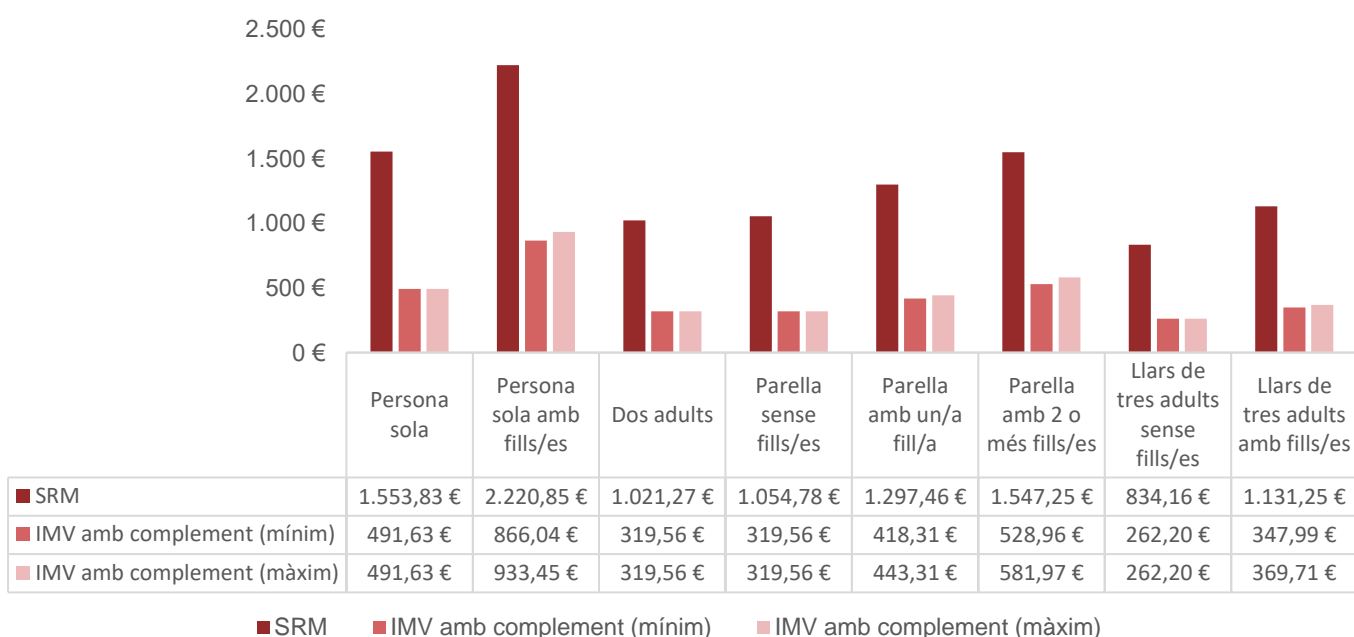
El gràfic 7 compara la quantia del SRM amb la de l'IMV (amb el complement d'infància aplicat quan la llar té un o més fills a càrrec), i s'observa que no hi ha tipologia de llar on l'IMV s'apropi a la quantia del SRM, sinó que se situa sistemàticament per sota del salari.

Gràfic 7. Quantia del SRM i l'IMV segons tipus de llar, per adult

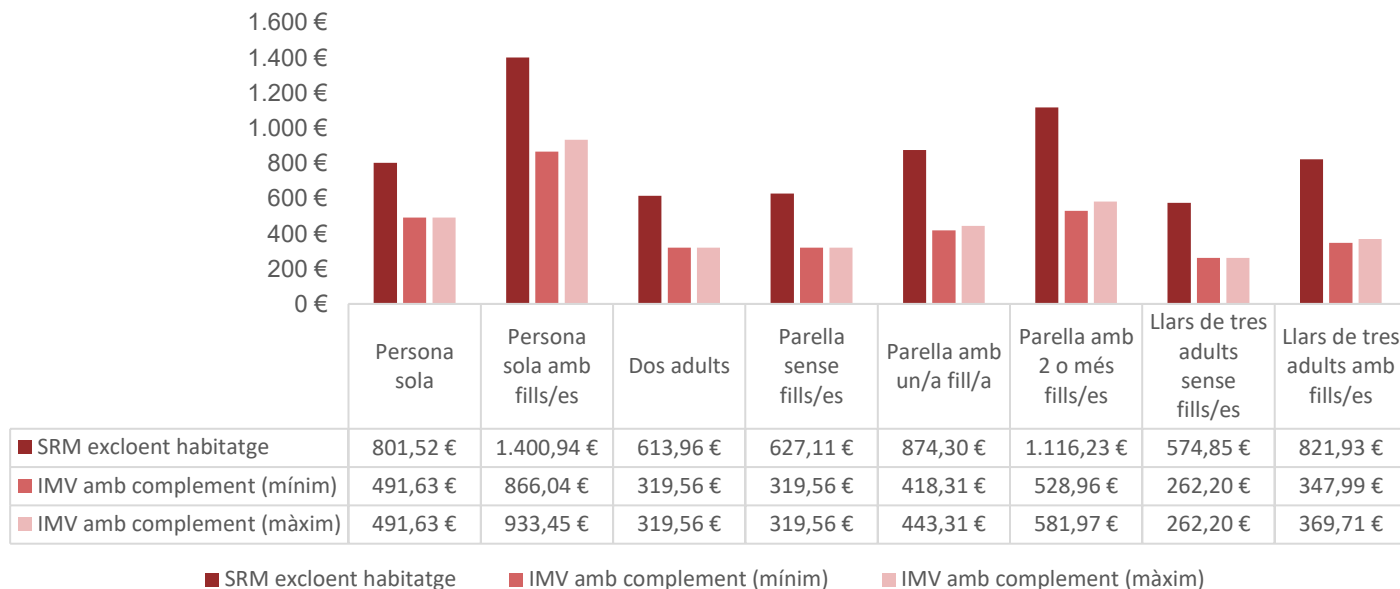
Si s'analitza l'IMV tenint en compte el complement d'infància associat a aquelles llars amb fills/es a càrrec, establint el mínim i màxim d'aquest complement (gràfic 8), s'observa, per una banda, que les diferències entre el complement d'infància mínim i màxim són força petites, i per una altra banda, que la distància amb de l'IMV respecte al salari de referència segueix mantenint-se molt elevada a totes les tipologies de llar.

Gràfic 8. Quantia del SRM i l'IMV amb complement segons tipus de llar, per adult

D'altra banda, tal i com mostra el gràfic 9, si es contempla el SRM excloent la partida per habitatge, aquesta distància amb les quanties de l'IMV s'escurcen:

Gràfic 9. Quantia del SRM excloent habitatge i l'IMV amb complement segons tipus de llar, per adult

Les diferències entre el salari de referència i la prestació de l'IMV es poden apreciar més en detall a la següent taula (taula 4), on es mostren les **diferències entre el SRM i l'IMV (amb complement d'infància) incloent i excloent la partida d'habitatge en el SRM**, desplegadas per tipus de llar.

Taula 4. Diferències entre l'IMV amb complement d'infància (mínim i màxim) quan hi ha fills/es a la llar, i el SRM amb i sense la cistella d'habitatge (en euros)

Diferència (en euros) entre:	Persona sola	Persona sola amb fills/es	Dos adults	Parella sense fills/es	Parella amb un/a fill/a	Parella amb 2 o més fills/es	Llars de tres adults sense fills/es	Llars de tres adults amb fills/es
IMV (compl. mínim) i SRM amb habitatge	1.062 €	1.355 €	702 €	735 €	879 €	1.018 €	572 €	783 €
IMV (compl. màxim) i SRM amb habitatge		1.287 €			854 €	965 €		762 €
IMV (compl. mínim) i SRM sense habitatge	310 €	535 €	294 €	308 €	456 €	587 €	313 €	474 €
IMV (compl. màxim) i SRM sense habitatge		467 €			431 €	534 €		452 €

Per acabar amb la temàtica de l'IMV, en aquesta edició i, tenint en compte la seva inevitable interrelació amb els infants a càrrec que existeixen a una llar, s'ha fet un **càlcul del cost de la criança**.

Aquest càlcul ha consistit en la diferència entre el pressupost de necessitats bàsiques entre les llars amb infants i sense infants amb un mateix nombre d'adults. Producte d'això, s'ha obtingut que el cost de la criança es situaria en **538,04€**.

Val a dir que aquest és un cost extret de les cistelles considerades en el càlcul del salari de referència. En aquest sentit, les cistelles incorporen una gran part de les despeses associades a la criança, però no necessàriament totes, i en aquest sentit s'ha d'entendre com un càlcul de mínims.

De nou, es fa evident la distància existent entre aquest cost de criança per fill/a a càrrec, i el complement d'infància que preveu l'IMV, que oscil·la entre els 100 i els 50 € segons l'edat de l'infant.

4 CONCLUSIONS

Aquest estudi ha presentat els càlculs del Salari de Referència de l'àrea metropolitana de Barcelona per l'any 2021, essent la sisena edició del càlcul d'aquest indicador. El SRM de 2021 s'estableix amb un valor final de **1.345,48€ pel conjunt de l'Àrea Metropolitana de Barcelona**, un 1,7% superior al de 2020. Aquesta xifra mostra que la **tendència de creixement dels anys previs s'ha frenat**.

Un cop més, es confirma l'alta variació del SRM entre les diferents **tipologies de llars**, oscil·lant entre 834,16€ per adult en el cas de llars amb tres adults sense menors dependents, fins a 2.220,85€ pel cas d'una persona sola amb fills/es dependents. Pel que fa a la **distribució de les diferents partides de despesa**, s'observa com la majoria d'elles tenen un pes similar al de les anteriors edicions. L'**habitatge** continua sent la partida més rellevant del pressupost de necessitats bàsiques, amb un 5% del pressupost destinat a aquesta fi, seguida per les partides d'aliments i begudes (20%) i les despeses extraordinàries (15%). Respecte l'any 2020, s'ha reduït un 24% el pressupost en educació -obtenint un cost aproximadament igual que el de l'any 2018- en un 6% el pressupost en roba i complements i en un 4% el pressupost destinat al transport. De fet, l'única partida que no s'ha reduït és la de despeses de la llar, que ha incrementat en un 0,8%; i la de l'habitatge, que es manté constant.

La present edició ha centrat la seva anàlisi en la **comparació del SRM amb les quanties atorgades per l'Ingrés Mínim Vital (IMV)**. Els resultats han mostrat dues conclusions principals. Per una banda, que **l'IMV es situa a una distància considerable tant del SRM com del pressupost de necessitats bàsiques, tant si s'inclou l'habitatge en el càlcul com si no**. D'una altra banda, s'ha observat que, tot i que les distàncies existeixen tant per adult amb el SRM com per llar amb el pressupost de necessitats bàsiques, les diferències amb l'IMV d'aquesta última classificació són més elevades. Un altre resultat d'aquest anàlisi ha estat el **cost de la criança, calculat en 538,04€** per infant a càrrec d'una llar.

ANNEX

Taula A. Pressupost familiar de necessitats bàsiques i salari de referència (en €) – Total AMB

Cistella de consum (mensual)	Persona sola	Persona sola amb fills/es	Dos adults	Parella sense fills/es	Parella amb un/a fill/a	Parella amb 2 o més fills/es	Llars de tres adults sense fills/es	Llars de tres adults amb fills/es	Total ponderat
Aliments i begudes	200,03	385,14	400,06	400,06	537,37	691,24	600,09	779,02	466,73
Neteja i higiene personal	19,72	26,59	25,82	25,82	28,96	32,47	29,28	66,68	28,52
Habitatge	752,31	819,92	814,61	855,35	846,32	862,04	777,92	927,98	824,58
Despeses de la llar	248,23	255,88	232,77	254,83	272,34	267,22	255,96	294,12	259,00
Transport	40,00	75,95	80,00	80,00	106,67	136,55	120,00	154,75	92,78
Despeses personals i oci	75,16	136,71	150,31	150,31	195,97	247,13	225,47	284,96	171,23
Roba i complements	21,64	56,75	43,29	43,29	69,32	98,50	64,93	98,86	58,28
Educació	0,00	167,90	0,00	0,00	163,61	293,33	0,00	174,47	98,42
Despeses extraordinàries	196,74	296,02	295,68	299,91	374,36	466,02	428,82	612,93	345,87
PRESSUPOST DE NECESSITATS BÀSIQUES (per llar)	1553,83	2220,85	2042,54	2109,56	2594,92	3094,51	2502,47	3393,76	2345,41
SALARI DE REFERÈNCIA (per adult)	1553,83	2220,85	1021,27	1054,78	1297,46	1547,25	834,16	1131,25	1345,48

Taula B. Pressupost familiar de necessitats bàsiques i salari de referència (en €) – Barcelona

Cistella de consum (mensual)	Persona sola	Persona sola amb fills/es	Dos adults	Parella sense fills/es	Parella amb un/a fill/a	Parella amb 2 o més fills/es	Llars de tres adults sense fills/es	Llars de tres adults amb fills/es	Total ponderat
Aliments i begudes	200,03	381,48	400,06	400,06	537,37	704,49	600,09	753,52	467,90
Neteja i higiene personal	19,72	26,50	25,82	25,82	28,96	32,78	29,28	65,61	28,53
Habitatge	848,03	931,07	961,37	940,14	972,76	1040,44	923,64	978,30	944,86
Despeses de la llar	248,23	255,61	232,77	254,83	272,34	266,78	255,96	294,80	258,93
Transport	40,00	75,24	80,00	80,00	106,67	139,12	120,00	149,80	93,01
Despeses personals i oci	75,16	135,49	150,31	150,31	195,97	251,54	225,47	276,48	171,62
Roba i complements	21,64	56,05	43,29	43,29	69,32	101,02	64,93	94,02	58,50
Educació	0,00	173,27	0,00	0,00	192,16	314,57	0,00	160,17	106,18
Despeses extraordinàries	210,62	313,40	317,44	314,90	401,58	508,36	458,90	609,43	368,66
PRESSUPOST DE NECESSITATS BÀSIQUES (per llar)	1663,42	2348,11	2211,05	2209,35	2777,13	3359,08	2678,27	3382,13	2498,19
SALARI DE REFERÈNCIA (per adult)	1663,42	2348,11	1105,53	1104,67	1388,57	1679,54	892,76	1127,38	1435,26

Taula C. Pressupost familiar de necessitats bàsiques i salari de referència (en €) – Resta AMB

Cistella de consum (mensual)	Persona sola	Persona sola amb fills/es	Dos adults	Parella sense fills/es	Parella amb un/a fill/a	Parella amb 2 o més fills/es	Llars de tres adults sense fills/es	Llars de tres adults amb fills/es	Total ponderat
Aliments i begudes	200,03	437,82	400,06	400,06	537,37	684,88	600,09	773,98	468,19
Neteja i higiene personal	19,72	27,79	25,82	25,82	28,96	32,33	29,28	66,47	28,55
Habitatge	662,05	788,34	707,72	811,80	784,28	804,32	695,94	917,12	760,35
Despeses de la llar	248,23	259,67	232,77	254,83	272,34	267,43	255,96	294,25	259,26
Transport	40,00	86,18	80,00	80,00	106,67	135,31	120,00	153,77	93,07
Despeses personals i oci	75,16	154,22	150,31	150,31	195,97	245,02	225,47	283,29	171,72
Roba i complements	21,64	66,74	43,29	43,29	69,32	97,30	64,93	97,91	58,56
Educació	0,00	210,68	0,00	0,00	149,60	283,51	0,00	166,93	96,57
Despeses extraordinàries	183,66	322,37	279,84	292,21	361,01	451,12	411,90	608,12	335,52
PRESSUPOST DE NECESSITATS BÀSIQUES (per llar)	1450,49	2353,80	1919,80	2058,31	2505,52	3001,21	2403,57	3361,83	2271,78
SALARI DE REFERÈNCIA (per adult)	1450,49	2353,80	959,90	1029,15	1252,76	1500,60	801,19	1120,61	1302,50